

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
03 Број: 019-648
Датум: 07.03.2014
НОВИ БЕОГРАД, Др Ивана Рибара бр. 91
Тел. 011/209-3802; 209-3803; факс. 209-3867

06
2669

На основу чланова 9. и 57. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010), члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/1997 и 31/2001 и „Службени гласник РС“, бр. 30/2010) и захтева ЈП „Скијалишта Србије“ из Београда, заведен под 03 бр. 019-648/1 од 07.03.2014. године, Завод за заштиту природе Србије доноси:

РЕШЕЊЕ о условима заштите природе

1. Поступајући по захтеву ЈП „Скијалишта Србије“ из Београда (ул. Милутина Миланковића бр. 9, 11070 Нови Београд), издају се следећи услови заштите природе за реконструкцију жичаре „Панчић“, на подручју Националног парка Копаоник:

Општи услови:

- 1) Пре приступања изради Пројекта за реконструкцију жичаре „Панчић“ потребно је сагледати имовинско-правне односе на предметним катастарским парцелама, као и статус шумских површина дефинисан важећом шумском основом;
- 2) Пројектовање и изградња жичаре може се обавити само на простору катастарских парцела које су дефинисане у захтеву;
- 3) Правац трасе жичаре мора остати исти;
- 4) Ширина коридора за осмоседну жичару мора бити у распону од 18 до 20 метара, односно до максимално 22 метара на месту где нема дрвенасте вегетације;
- 5) На простору ски жичаре је забрањено вршити активности које могу утицати на примарне вредности природних станишта и популација екосистема;
- 6) Потребно је обезбедити несметан приступ будућем објекту преко постојећег пута;
- 7) Имајући у виду да један део трасе жичаре пролази кроз режим заштите другог (II) степена, радове ускладити са ограничењима дефинисаним у члану 4., став 2., тачка 4. Уредбе о режимима заштите;
- 8) Сечу стабала субалпијске и монтане смрче на коридору жичаре, у делу који се налази у режиму заштите другог (II) степена (од постојећег стуба број 7 до врха жичаре) потребно је посебно обазриво извести, поштујући стандарде за ширину коридора за осмоседну жичару (од 18 до 20 метара, односно до максимално 22 метара где нема дрвенасте вегетације);
- 9) Избећи сечу стабала субалпијске и монтане смрче ван ширине коридора жичаре од 18 до 20 метара, јер је њихово учешће појединачно, ретко и не омета постојање коридора жичаре;
- 10) Приликом извођења радова посебну пажњу обратити на начин обарања и извлачења дрвне масе ради што мањег евентуалног оштећења околних стабала, ски стазе, шумских путева;
- 11) Забрањено је вађење корења посечених стабала, јер ће они имати пресудну улогу у заштити земљишта од ерозије у наредном периоду;
- 12) Уколико се користи затрављивање, користити травне смеше пореклом од домаћих врста, не употребљавати стране и украсне (егзотичне) врсте.

Предвидети одговарајуће мере даље неге озелењених површина након иницијалне фазе њиховог успостављања;

- 13) На локацији је забрањено сервисирање радних машина и возила, а уколико дође до изливања горива, уља и других штетних материја, извођач је дужан да уклони загађено земљиште и изврши санацију локације;
- 14) Депоновање резервних делова и опреме је забрањено осим на за ту намену припремљеним местима;
- 15) Након окончања радова сав комунални отпад мора бити уклоњен са локације и са подручја Националног парка;
- 16) Током вршења радова обавезно је присуство стручних лица из управе Националног парка;
- 17) У првој години изградње жичаре, сходно критеријумима за планирање жичаре, треба спровести грубе радове као што су:

- Минимална неопходна сеча појединачних стабала ради одржавања проходности жичаре, сходно критеријуму за ширину коридора жичаре,
- комплетно уклањање стенског и каменог материјала пречника од 60 - 80 см,
- отклањање препрека нивелисањем терена,
- уклањање бетонских темеља постојећих стубова,
- земљани радови (ископ за темеље нових стубова и темеље полазне и излазне станице, насипање),
- бетонски радови (бетонирање темеља стубова и темеља полазне и излазне станице),
- остали грађевински радови (изградња полазне и излазне станице),
- монтажерски радови (монтажа стубова и опреме),
- електро радови (монтажа напојног и сигурносног кабла трафостаница, монтажа електроопреме).

У оквиру неопходних шумарских радова:

- 18) Сечу појединачних стабала ограничити на најмању меру;
- 19) Дознаку стабала морају извести стручна лица НП „Копаоник“;
- 20) За шумске површине које се искрче само за потребе изградње жичаре а које не служе спусту планирати пошумљавање;
- 21) Пошумљавање извести са садницама аутохтоних дрвенастих и жбунастих врста дрвећа, сходно присутном типу шуме;
- 22) Приликом извођења сече стабала сви остаци дрвећа морају се извући са стазе и одложити на одговарајуће место;
- 23) Заостали пањеви посечених стабала у простору заштитног коридора жичаре морају се прекрити земљом;
- 24) ***Након извршених радова на сечи стабала обавезно планирати подизање шумских засада, као компензацију уклоњене вегетације, у складу са Правилником о компензационим мерама;***

У оквиру земљаних радова, односно радова при постављању жичаре:

- 25) Приликом уклањања бетонских темеља постојећих стубова, терен треба довести у првобитно стање;
- 26) За нове стубове ископати нове рупе дубине од око три метра, за нове бетонске „стопе“ на укупном заштитном делу жичаре. Копање рупа мора се извести са одговарајућом механизацијом, чија употреба неће изазвати уништавање зељастог и жбунастог спрата биљака;
- 27) Приликом руковања машинама не сме се оштетити рубни смрчев шумски појас чије уклањање није предвиђено;

- 28) Приликом копања нових рупа за бетонске стопе потребно је претходно одредити место копања сходно већ постојећој просеци, односно Пројекту;
  - 29) Прецизно трасирање, као и места носећих стубова урадити на основу геодетског снимања терена;
  - 30) Ископани земљани материјал потребно је уклонити са трасе жичаре или га депоновати у непосредној близини па у току друге године користити за затрпавање рупа од бетонских стопа старе жичаре или као материјал за равнање терена;
  - 31) Вододерине и влажна места на коридору жичаре исушити насипањем хумусног слоја;
  - 32) У случају наилажења на велике громаде камења тзв. „самаца“ или „врх леденог брега“, не уклањати га минирањем већ правилно обележити и маркирати камен, како би био видан за скијаше;
  - 33) Радове на заштити од ерозије спровести уз помоћ жичаних плетера, побусењавањем или навлачењем хумусног слоја а потом подсејавањем травног покривача;
  - 34) Хидролошке промене услед изградње жичаре ублажити изградњом канала на растојањима од 20 до 40 m са падом канала од 20%;
  - 35) У циљу спречавања ерозије потребно је извршити рекултивацију еродираног земљишта применом подсејавања трава. Употребљавати мешавину семена трава са специјалним биолошким препаратима - емулзијама уз додатак ђубрива у зависности од врсте подлоге;
  - 36) Озелењавање травним бусеновима примењивати тамо где се јављају проблеми у озелењавању услед нагиба терена;
  - 37) Празнине које настају између положених бусенова траве треба препустити спонтаном процесу обрастања;
  - 38) Озелењавање бусеновима на појединим местима потребно је допуњавати са сетвом семена алпских (брзорастућих) трава;
  - 39) Планирани пратећи објекти на полазној и излазној станици треба да се са габаритом и изгледом уклапају у околни простор и намену;
  - 40) Након обраде одговарајућег пројектног документа инвеститор је обавезан да га достави Заводу ради давања мишљења.
2. Подносилац захтева је дужан да активности изведе у свему у складу са издатим условима из тачке 1. овог Решења.
  3. Ово решење не ослобађа обавезе подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
  4. За све друге активности на предметном подручју или промене пројектне документације потребно је поднети нови захтев за Услове заштите природе Заводу за заштиту природе Србије.
  5. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог решења не отпочне радове и активности за које је ово решење издато, дужан је да поднесе захтев за издавање новог решења.
  6. Такса за издавање овог Решења у износу од 30.000,00 динара је одређена у складу са чланом 2. став 5. тачка 1. Правилника о висини и начину обрачуна и наплате таксе за издавање акта о условима заштите („Службени гласник РС“, бр. 73/2011, 106/2013). Подносилац захтева је дужан да наведену таксу уплати у корист рачуна Завода у року од 5 дана од дана достављања предрачуна.

Образложење

ЈП „Скијалишта Србије“ из Београда, обратило се Заводу захтевом за услове за реконструкцију жичаре „Панчић“, на подручју Националног парка Копаоник.

У циљу реализације Програма пословања Јавног предузећа „Скијалишта Србије“, а у складу са Просторним планом подручја посебне намене Националног парка Копаоник („Службени гласник РС“, бр. 95/2009) планира се реконструкција жичаре „Панчић“ осмоседном жичаром са хаубама, на подручју Националног парка Копаоник, на територији општине Рашка.

У прилогу дописа достављен је ситуациони приказ скијалишта и извод из Мастер плана.

Постојећа фиксна четвороседна жичара на локацији Панчић налази се у систему жичара са пратећим стазама 4. 4а. 4б. 4ц и 4д. укупне дужине од око 5.600 метара. Максимални капацитет жичаре је 2.400 скијаша сат. са укупном дужином од 1.367 метара и висинском разликом од 249 метара. Ширина коридора постојеће четвороседне жичаре креће се у распону од 14 до 16 метара, односно до максимално 18 метара на месту где нема дрвенасте вегетације.

Постојећа инсталација се налази у оквиру Националног парка „Копаоник“, у границама одељења 86., 87. и 88. Газдинске јединице „Самоковска река“ и у границама одељења 35. Газдинске јединице „Брзећка река“. Жичара се налази у оквиру катастарских парцела 4/84, 6/4, 7/1, 7/4, 7/5, 94, 95 и 96, све у К.О. Копаоник, С.О. Рашка и на катастарској парцели 1877/1 у К.О. Брзеће, С.О. Брус.

Предвиђено је да се у смислу повећања ефикасности и функционалности постојећег система ски лифтова и пратећих ски стаза реконструише четвороседна жичара „Панчић“ осмоседном жичаром са хаубама, на подручју Националног парка Копаоник.

Планирана жичара целом површином свог коридора који је ширине од 18 до 20 метара, односно до максимално 22 метара на месту где нема дрвенасте вегетације пролази кроз шумски висински појас планинске и субалпијске смрче (*Picea subalpina*) које се јављају у дијапазону висине од 1700 m до испод самог врха. Еколошки су разнолике и значајне јер највиши део ових састојина који улази у алпску зону представља „копаоничку тајгу“. Основна вредност и карактеристика постојеће високопланинске вегетације је у њеној заштитној улози и очувању фрагилних (осетљивих) екосистема. Из тих разлога, Завод сматра неопходним и обавезујућим да се након изведених радова у сарадњи са ЈП „Национални парк Копаоник“ приступи пошумљавању, попуњавању и подсађивању на површинама које су ван планираних коридора ски стаза, а саставни су део простора предметног скијашког сектора. Овим биолошко-техничким мерама омогућиће се очување еколошки значајних шумских заједница високопланинских предела Националног парка „Копаоник“.

Након увида у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода за заштиту природе Србије, утврђено је се траса жичаре налази у оквиру граница заштићеног природног добра Националног парка Копаоник у режимима заштите другог (II) и трећег (III) степена (под заштитом државе на основу Закона о националним парковима, чл. 6. и чл. 7., „Службени гласник РС“, бр. 39/93 и 44/93., Закона о заштити природе, „Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 91/10 и Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Копаоник“,

„Службени гласник РС“, бр. 95/2009). Захваљујући богатом биљном и животињском свету, НП Копаоник је издвојен као подручје од посебне важности за заштиту природе, односно улази у састав Еколошке мреже (Уредба о еколошкој мрежи, „Службени гласник РС“, бр. 102/2010) и уписан је у листу подручја која су: од националног значаја за очување диверзитета птица у Србији (Important Birds Area) – Копаоник RS032IBA, међународно ботанички значајна подручја (Important Plants Area) - Копаоник; међународно значајна подручја за дневне лептире (Prime Butterfly Area) - Копаоник 16, Ибарска клисура 12 и Емералд мрежу (националну еколошку мрежу и подручје Натура 2000) - Копаоник RS0000002.

Имајући у виду наведено, сматрамо да се реконструкција жичаре „Панчић“ на подручју Националног парка Копаоник може извршити под условима дефинисаним овим решењем, јер је оцењено да предвиђене активности на реконструкцији жичаре не могу бити угрозили природне вредности подручја.

Режими заштите, радови и активности у оквиру Националног парка „Копаоник“ дефинисани су Уредбом о режимима заштите („Службени гласник РС“, бр. 31/2012).

Компензационе мере дефинисане су чланом 12. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009) и Правилником о компензационим мерама („Службени гласник РС“, бр. 20/2010).

Подносилац захтева је ослобођен од плаћања таксе у складу са чланом 18. Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003, 61/2005, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 93/2012 и 47/2013).

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба министарству надлежном за послове заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје Заводу за заштиту природе Србије.

Директор

Александар Драгишић

Достављено:

- Подносилац захтева
- ЈП „Национални парк Копаоник“
- Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине
  - Група за заштићена подручја
- Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања
  - Одсек за очување вредности заштићених подручја
- Документација
- Архива